၁၀၀

လ်းမုင်မိုင်းတီႈဝ့်

သိင်းတ်း လ်းယိင်းပၢၼ်မွ်ႈ မ်ႇခိုင်

(ယုၵ်ႉယွင်မိူၼ်ယႂ်)

မိူၼ်ယႂ်လွႆပျႅ ၶေႃးပံလထႃၶ သိူင်လိူင်တႃး လႆသိုဝ်း သူင်ၵိၼ်သင်သဝ်းမေႃ မိလိုးခတႃၽွ ႈၵၼ်မူမံယံယုံၽႃသႃ ပိငဲလႃလိၵ်လႆးလေႆယိလၢၵ်ငေႆတင်းမေႃ သေႃးယွင်ပၼ်လွ ၵၼ်ထိငၵိုင်းၵၢၵ်ႉပိင်းလိၵ်လႆးလိုၵ်ႉမိုဝ်းငၼ်မိုင်း ၵွၵိုင်းလိုၼ် ၽိဝ်မိုၼ်မိုဝ်းသူထိုင်တိၵၢၼ်းၵၢၼ်း။ ။

ၽႃသႃ သႃသၼေပိင်လႃလိၵ် လႆးလိုင်ႉမိုင်းလေႆယိၼ် ငေႆ လုၵ်မေႆတႃးၼ်ႉပေႆၵွမၼ်းလႆတုၵ်းတိၼွမ်ႉပျွင်ႈယိၼ်း ၵိၼ်းၽွႉၵွၼ်ၶိတ်သွၼ်လိၵ်လႆးလႆ ပိုင်ငေႆတႃးဢေႃ လိတေႃတႃးၽွႉၵၼ်ယုၵ်ႉဝႆးယွင်တင်သုင်သိုဝ် မွင်မိုၼ်းမိုၼ် မိုဝ်းၶိုဝ်မႃလေႆ။ ၵွလိဝ်းမိုၼ်သိုၽွယႃ ဢျႃႉယူ ၵၢၼ်ၵုၼ်း လမႃၵိုတ်ၶွင်းၼ်ႉလိၼ်တုၼ် ၵဝ်းလုဝ်ၽွႉၵၼ်ယုၵ်ႉၵွပ်ယွင် ၵႃလွင်တင်းၶွၼ်သုင်လႆဝႆးတုၼ် တႃႈၼ်ႉလွင်ၵိၵ်မိလိုဝ်မိုဝ်ႉသိုဝ်မႃ ဢႃႁ။ ။

ယုၼ်ႉယွင်မိူၼ်[illegible]

(ယုၵ်ႉယွင်မွၼ်သုင်)

ပုတိမ်ႇ သုင်လိုင် တႆးမိူၼ်ဝႆး လႆသဝ်း ပျေႃမေႃ ႁွၼ်း ၸႃႉသႃ ပိင်ရႃ လိၵ်လႆးလေႃ ယိၼ်ငၢင်ႈလုၵ်မေႃတႆးၶွင်ႈမိူၼ်ၸိူင်းမႂ်ႇ သုင်ႁိုဝ်တိုဝ်းတွၼ်း ၸွၼ်းတွၼ်ၼၼ်ႉ ဝၼ်မိူင်းလိုဝ်ႈမိူဝ်ႈၶွႆသိုဝ်း မိူၼ်ယႂ်ႇ ပုတိမ်ႇၵႂၼ်ၶၼ်ၶႂၼ်းႁုပ်ၶတ်ႉ ရိူ။ ။

ပုတိလီထိုၺ်ႈ ၵိူၼ်းၵၢင်ဝႆႉ ၸႆၶေႃယႃ ၶွႆၸုလႆမႃးယၢဝ်း ၶွႆႁုဝ်းလႆသဝ်းပျေႃလႂ်ႇမုၼ်လုၼ်းၶုဝ် တုဝ်လုၵ်တႆးႁူလႆးႁူ ယိင်းမျၵ်ၵိင်းမိုဝ်လိဝ်ၼ်ႉ မိူဝ်ႈ ၼၼ်ပုၼ်ၸွၼ်း တွၼ်ၸႂ်တွၼ် မၼ်းထၼ်ၸေႃးလွတ်ႁုဝ်ၼုၼ်း။ ။

ၼေႃႉ လိၵ်ႉႁပ် လိၵ်ႉ ၼေႃႉ ယႂ်ႁပ် ယႂ်ၸႂ် ယႃပႂ်ႉ ယူထႃ လိတ်သႃတုလႂ်းလုႉ ဝၼ်းထၼ်ပေႃးတိင်ပိင်းသူႁုဝ် ၼေႃႉငဝ်း မုၼ်း မိုင်းပိုၼ်လုၼ်းမုၼ်သိုဝ်းႁိုဝ်ႁဝ်းလႆသဝ်းသင်ပျေႃသေႃ ၼၼ်ၸႃၼ်ၶူႈၸွႆႈ ႁိုင်းလိဝ်မႃလေႃ။ ။

တေႃၼ်ႉ မိုင်းပိုၼ်လႆၵပ်လပ်မိူၼ်လိင်မိူၼ်ႉ ႁိုတ်းတိၼ် တႆးတတ်းလၵ်းၶိုဝ် မုလ်ႈၼဝ်ၶေႃး ၶပ်လိုးထွင်း ႁူင်ၼင်ၸႂ်ၶေႃး မိူဝ် ယႂ်းမိုဝ်လိဝ်ၼ်ႉ တႆးၼေႃပေႃးၸွႆႈ ၼၼ်ႁုၵ်ႉဝၼ်ႁုၵ်ႉ မိုင်းႁုၵ်ႉ ၵိုင်းလိၵ်လႆး ႁုၵ်ႉ တႆးငိုၼ်မိုပ်း ႁူႉတၵ်ႉလႆမိုင်းမုၼ်သိုဝ်း လိလ်သဝ်းလေႃသေႃ ဝၼ်း။ ။

ၵုလိုဝ်းၶေႃ ၸႂ်ယႃၵုဝ် ယပ်လီလပ် ယဝ့်ယႃ ငႃယႃ ထႃ လိုၼ်ထႃ ဝၼ်းလွင်ၼၼ် လွင်ငၼ်းလလိုဝ်းၼ်ႉ ပိၼ်ပုၼ်ၸွၼ်း တွၼ်တႆးႁူလႆးႁူယိင်းလုဝ်မိုင်လိုင်လၼ်းၼၼ်း ငၼ်းၶိုင်ႁွင်သူ ႁူႉၵွင်ယူထိုင်တီယိင်းမႆ။ ၵုလ်ႈၶေႃၸႂ်သႃ ႁူၸွႆႈ လွင်ၵႆႈထိုဝ်

ၵ်လ္ဂ်မိုၵ်မ္ဂ်ရိတ်းလၶ်ပခ်ယိုခ်မိုခ်းတ်း ၵ္ဝ်းလုဝ်ၵ္ဂ် ၶခ်
ၽ္ၶ် ၶခ်ႁယိင်းလ်း တ်းခ် ထင်ၵုင်ထိုင်ယ္ဂတ်ၽိဝ်ရွတ်ထိၵ်း
ပ်ၽိဝ်တီယိုင်းမ်ၶ႞ၶၢ႟။ ။

မ်သုင် သုတ်းယဝ့်။

(ယုၵ် ယွင်မိုင်းတ်း)

သ်ၶပ႞းလေၶခ်ဝ သ်ၶပ႞းထသိုင်လိုင်မိုင်းထုင့်တ်းၵဝ်
ၵ်ႈယူလီမုၶ်သုတ်းၵ်။ တင်းၵ႞သီထိင်ပိၶ်ၶ႞ၽသုင်မုၶ်
တုလ်တုၶ်သၵ်းလီလဝ်းဘုၶ်ဝိးလုၶ်လိုင်း မ် တိုင်းလ်လ်းယ်
တ်တုဝ်လွ်းလ္ဂ် လီလ်မ္ဂ်ယွင်ၵ်းတေ် မိုင် လိုင်တ်းၶ် မင်ဝ်မီး
ၶိုင်တွင်လွင်သုၶ်တုၶ်ထွၵ်းမၵ်ပေ႞းလေ႟ယ်သီ။ ။

မင်တီမီးလ်ၵ႞ၽီလီၶုံ မင်တီတွင်ၵု သတ် တုၵ်တ႞
မ်ပ႞မီးၶိုင်ၶု ႁု လေ႞းတုၶ်ထွၵ်းၵွၵ်ထွ်းပီလွ်ၶ်း။ ဝုင်းမ
ၵ်းၽ်လီးယိုဝ်မ႞ယ႞ယုင်းၶုံ တုၶ်သၵ်းတုၶ်ပဝ်းတုၶ်
တိုင်းလီလိုင်းၵု သိင်ၶုၵ် ပၶ်းၶၶ်ၶၶ်းၵုၶ်ဝ် ၵိုဝ်။ ။

လွ်းယၶ်းသွ်းၶျင်းလွ်းၵုင်းလွ်းၵုင်းသၶ်သုင်ၵုၶ်း
ၽုင်လုံးလိုဝ်း သိုဝ်းၵိတ်းၵုလ်မဝ်ငျ႞းရု ပ႞သုၶ် ၵုၶ်းပ်
မွင်းထ႞ၽုၶ်ရုဝ်သိင်းမျၵ်ၼိင်းမိုင်လိုၶ်ရုၵ်း။ ။

တိလွႈပိင်းပင်သၢ ယၢ မီးသေႃမိတ်တၢ ၶေႃးမံၶႆ့ လၼ်
ငိမ်ႂဝၢ ပိုင့် ထၢ မဝ်ႇးမိင်ၵိင်းၶိုဝ်ၽုၶ်တုၵ်း မဝ်းမိုင်လိုၶ်ႁၢ ႁူၼ်း
လေ်လိတ်းမျၼ် ႁိတ်းႁုၶ်ၶေႃးၼမျူ။ ႁူႁိုၶ်းပိုၶ်ၵၢ်ယူပ်လင့်မေႃး
မံထံးၵၶ်တေႃ့ ရျိ။

လင်ဝၢ လိုမ်သိင် တိင်းတိုင်း မိုင်းလွံမိုင်းတၢ်း ၶႆ့ ႁိုဝ်လွင်
မိုၵ်းယၼ်မိုင်းၽၶ် ၵၶ်ၶိင်တွင်လွင်သုၶ်ႁုၶ်ၶေႃးၵႁူးႁူမျူဝ်း
ႁူ့ လိဝ်းတုၵ်တုဝ်းပုဝ်လိုဝ်မိုၶ်ၵိုၶ်းမေႃး။ ။

တေ်ၜၢ တင်းၽ်ႁုၶေႃတေႃတၶ်တၶ် သံမိင်လၢၵံ
လိုင်မိဝၢ မီးႁူလိုင့်ႁူမျူဝ်းမိုင်မုဝ်းႁုၶ်တၢ်း ထုဝ်ၵုလ်မဝ်ၼုပ်းငေႃး
ၶေႃးၵေႃပေၢယင့်ႁိတ်းထိင် တိုၵ်မီလီယွင်ၵၢံးႁူယံးၵၢံပၶ်လိုဝ်
သဝ်းလ်လုင်ၶေႃ။ ။

ၵပိၶ်သုၶ်မၵ်မိုဝ်သုံ ၵိုၵ်းႁူ ၽၵ်းမိမုင်လၢ ၵၢလူႈႁူ
ပူးထုဝ်မံးၶျၵ်ယံးယင့်ၶေႃးသံ့ မေႃးပိၶ်မိုင်ၵျပ်မိုၶ်းထ် ဝ်းမဝ်
ၽိုင်းႁွတ်ႁိုၶ်းယင့် ၵၢင်လိုင့် ၽၶ်းတုၶ် ၽၵ်းသွႈပၵ်း မုင်ၵင်
ၶေႃး။ ။

လင်ဝၢ ၶပိၶ်မုဝ်းႁုၶ်ႁူသံၵၢံလ်မိုဝ်းႁွႁၢ လေ်သိုင့်တင်
ယၶ် ၶွင်းဝၶ်မိုင်းလိုင်တၢ်းၵေႃ မွင်တေႃႁိတၢ်း ၵွၵ်ယိၶ်းပွၵ်
ပိၶ်မေႃး လိုဝ်ၶႆ့ ပ်သံ့ ပၢးယၢ လိင်ယၢ သေႃးလေ်တင်းယၢ
ပိင်းၽိလ်ပိၶ်လ်ဝ်းမၶ် ပိၶ်ႁူမျူဝ်းၵၢၶ်လုင်ၶေႃ။ ။

ၵပိၶ်မဝ်ၶ့ ငိၶ်းမံး မဝ်းလိင်းတင်း သုင်း ထင်းၵိၶ်
ႁိတ်းၵၢဝ်ၶိုင်လိၶ်မိုင်းႁုဝ်း ႁုဝ်းသုင်းႁုင်းတိုင်းၶတေႃႁိုဝ်သိင်
ပ်လ်မ်ႁွတ်လိုမ်ၼွင်မိုင်းယၶ် ၵၢၶ်လမုဝ် ၶိင်တွင်မဝ်ၵုလ်ယၢ
ငေႃးလလိုဝ်းၶႆ့ ၵုလ်းၵေႃမွင် တေႃပေႃးလ် သုင်းလုင်ၶွင်းထုင့်
လိၶ်တၢ်း။

လိဝ်လႆပႆသႆ့ မီးထိင်လူးၼွၼ်ႁွၼ်ၼေ ႁုၼ်ႇ တေႃၼုၼ်ႇ တႃ
ၶႆၶေႃပၼေႃးတိၵႃၶပေႃ့ သွၼ်လႆ မႆးၶၼ်ႇမုင်းလေႃသိင် ထုင်ႇမိုင်း
ၼုတ်မိုင်ႈတႃၼွင်းႁူ ပွင်းမေႃ ငိုၼ်းထုင်ႇပင်ယုင်း မိုင်းထုင်ႇပင်ႁုဝ်း
မိုင်လိုင်တႆးၶၼ်ႇ မီးၼူလိုဝ်ႇၼူမျူဝ်းမိုင်မုဝ်းမႆ့ ႁိုၼ် သွတ်လိၵ်းႁိုၵ်
သတ်ထူႇ ၵိုဝ်ယႃမႆးသႆ့ ငိုၼ်းမိုၼ်လေႃးသိင်လိုႁျ။ ။
လင်ဝႃၵုပိၼ်ႁျူပၼ်မၼ်မေ ၵိၵ်ထႆးၵလႃးဖမႃးၵ
ၵးမိုတ်ၵိုတ်းယူထင်သင်သဝ်းယိင် လွႆးၼွပ်သိင်လေႃမႆးသႆ့
ငိုၼ်း မိုၼ်တုဝ်း မိုင်မုဝ်းၼူမျူဝ်း ႁူႇ လိဝ်းလႆ ႁႃင်မီးမၵ် ဝႆးမြၼ်
မၼ်ယိုး။ ။
ယူလိုယိုလႆမႃးပွင်ထွင်သူလႆယူယဝ်ႇမဝ်မိုဝ်ပွၼ်မိုၼ်းလိုဝ်ႇ
တိုၼ်းဝၼ်မိုင်းၵဝ်ပႆယႆမိုဝ်းလို။ လွႆးၼွပ်ႁိုတ်းလႆႁႃလႆမီးမၵ်
ဝႆးလႆယိုးတေႃ့ မိုင်းသၶေႃးပိတေႃးၵုၵ်ထႃလိုင်မိုင်းမြတ်မိုင်း
လီလုင်ၶေ။ ။
လင်ဝႃမိုင်းသိုဝ်းမိုင်းလုၼ်းႁုၼ်းၵိုၼ်းငိုၼ်းမႆးႁႃမၼ်
ႁိုတ်းဢၼ်လိဝ်းပိၼ်ၼုၼ်းမီးယိုးဝႆး မိုင်းတႆးတၵ်းငႆးတူ့ လူယိုင်
ႁူဝ်ပိုင်မိုင်းသိၵ်ျူးယွမင်းယီ မီးၼူလိုဝ်ႇၼူမျူဝ်းတုၼ်မုဝ်းတုၼ်
လိင်းတုၼ် သိင်တုၼ်မႆး တုၼ်ငိုၼ်းႁူႇ တိုၼ်း မႃးပွၵ်ယၼ်း
ၵွၵ်ၶိုးၶၼ်ႇလိၼ်ႁေဝ်း။ ။
လင်ဝႃၵုပိၼ် မေႃ့သိင် မေႃ့မႆး မေႃ့ငိုၼ်း မေႃ့
လိုၼ်း မေႃ့ႁိုၵ် မေႃ့လိၵ်း မေႃ့တၼ် မေႃ့တွင်း ႁူ ပွင်း
မေႃ့ၵိုဝ် သႆ့ လိုဝ်မႆ့ သၵ်းမႆ့ ပဝ်းမႆ့ တိုင်းလိလိုင်းယိလႆးယိုတ်
ယိုင်ယဝ်း ႁဝ်းဝႃမိုင်းလိုင်တႆးၶၼ်ႇ မိုင်းပတေႃသႃပိုင်လႆ မိုင်း
ၶၼ်သိုဝ်ရဝ်းလု လႆး မုမုင်ၶင်ႁိုတ်းလဝ်ႁိုတ်းလွ တေႃၵိုဝ်ႇ။ ။
ယုၵ်ႇ ယွင်မိုင်းတႆးသုတ်းဢႃၶၼ်ယဝ်ႇ။

(ယုၵ်ႉယွင်ၶႄလႆတူင်းတႃး)

လိူင်လိူင် မဝ်မိဝ်မျူဝ်း လီတႃႈၵဝ်းသဝ်း ၼိုဝ်းသိုဝ်းလွႆး ယွႆး ၶၼ်ပိုင်ယုင်းမုၼ်။ ဢလႆတႃႈမွႆသုင်ယွႆသွႆယိုၵ်မိဝ်သွႆ လိူင်လွင် လိင်မွင်ထွင်ပုၵ်းယုၵ်ႉ ယိုၼ်းမိၼ်မိုဝ်းသူၶိုဝ်ယႃမုင်း ဝုၼ် ၵုၼ်လိုင်တႃႈၶၼ်ႉ တႃးဝႆႉပိၼ်တီၵိင်ပိုင်ၼိုဝ်းႁွတ်မိုဝ်းၶေ မႃးထႃပႆလိုၼ်း။

လိင်မွင်လိင်မွင်ၶၼ်ႉ ပိၼ်ဢလႃၶီၵျၼ်လိုတ်တႃးၵွႆႉၵျတ်း ၵတ်ႉ တွၼ်းႁွၼ်ၵျုၼ်သုတ်ၵျုတ်းမိုၼ်း တိုၼ်းဝႃလိင်လိုတ်တႃး တၼ်ငႆးမိုၵ်ႉ သႆးယေႃမႂ်းမိုတ်လေႃးၵျၼ်ၶၼ်ႉၵျ။ ။

မိဝ်သွႆမိဝ်သွႆၶၼ်ႉ ဝႆႉပိၼ်မိုၵ်ႉ လတ်ယႃမိုဝ်းလိုဝ်ႉတႃး ၵဝ်ၵွႆး ဢွၼ်တွၼ်းၵတ်ႉၵျတ်းငၼ် ဢၼ်တွၼ်မိဝ်လႆႉ လိင်း ၶၼ်ႉ လႆးၶိုင် လိုင်ႁူႉ ပိၼ်ၶႂ်ႉ လိုၼ်ၵွႆၶေးယႃမိုဝ်းယိုဝ်ယိုႆးသုႆပူ မုင်း။

မဝ်ပိၼ်ၽီသွႆ တီယုၵ်တီယႆတီလေႃ တီမေႃယေႃတုဝ်း တႆ တုဝ်မဝုဝ်း လေႃၶူႆးသႆႉ ၵီၼ်ယိုဝ်မႃးယႃယုင်းၶုႆ လွႆးႁူလိုၶိုဝ် ၼုင်း မွႆယွတ်တုင်းထုင်ႉတႃးႁူတ်လႆးမွင်မိဝ်လေႃမဝ် မဝ်လေႃး လိုင်ဝႆႉ ၵိုဝ်။

မဝ်ယိုၵ်မဝ်ယိုၵ် ၼိုၵ်းၼႆတႃးတင် ႁွင်ႉမွၵ်လိုဝ် ၼွပ်ပိုဝ် မႂ်းသူႉ ဝုၼ်ၶေလၼ်တႃမဝ်ႁူဝ်သုတ်းပိုင် လိုင်ႁူႉ လိုၼ်လေႃတႃး ၶၼ်ႉ မီႊဝႆႉ ပိင်းလပ်ၵပ်းၼႆၼိုၵ်းႁူ ၵၼ်မႃး။ ။

လေႃသႆႉ ဢၼ်ပိၼ်လိုင်လွင် လိုင်လွင်ၶၼ်ႉ ဝႆႉပိၼ်ဢယွင် လီဝရမဝ်ပိၼ်သႃသၶ တီဝႆႉတႃးလႆလုႆးယုႆယႆ မႂ်ဝၶၼ်းၼႃးပိၼ်

ၽြူးတြူးရှူ ဝုးယာၵ္ခ်ၼ်းၽၢ ၶခ်ၼ်း ထံ့ လိုင်ယိုင်မ်ႈသူ့ ဝုခ်ခံ
တိခ်ႄထံတ်းလ်ၶိုဝ်းလီ ၼိင်ပိုင်ဝခ်ၼ်းပီၼုၶၢေ။　။
ယုၵ်ႇ ယွင်တုင်းတ်းသုတ်းယဝ့်။

(ယုၵ်ႇ ယွင်လိၵ်လံးတ်း)

လီပိုင်ၵ်ႇး သုတ်းတွခ်ၼ်း ယဝ့်မွခ်ၼ်းၼိလုံထံး တ်းတုဝ် လံ။ လိၵ်ၵ္ဝ်းထဝ်မိုဝ်းသိုဝ်ၵိုဝ် တေၵ်ၵဝ် ၶ-ၼ-C တေႃၵ်မီးထုခ်ၼ် သိပ်းပိတ်ၵိုဝ်ဝၢတၵ်းလိုဝ်　မိုဝ်းလိၵ်ၵ္ဝ်းထဝ်တ်းခ်ႇပေႃး ခပ်ႇတုဝ်လွ့ မခ်ၼ်းတေႃ့မီးၶိသွခ်ၼ်ငံထိဝ်းလိင်း။　။

ၶပိခ်ၼ်သုခ်ၼ်း ယူတိခ်ၼ်ိုဝ်ၼံၽၢ ၼုခ်ၼ်ယ့်လိၵ်ၽ့် လိၵ်မခ်ၼ်း ထခ်ၼ်မိးၵူမိုဝ်းပိုခ်ၼ်ၶိုဝ်းယုံယံၵ္ၵ်ႇ ခၼၵ်းၵိုင်း　ၵုလိုးၶၢတုၺ်လိၵ် ၼုခ်ၼ်းၵူမိုဝ်းတေႃ့ ဝေုးမေႇ ၶခ်ၼ်မေႃလိင်းထိင်ပီမခ်ၼ် ၵူႇ ၵ်ႇတခ်ၼ် မိုတ်းလိၵ်ၵ္ဝ်းထဝ်တ်းလုင်သေ။

ၶပိခ်ၼ်ပၵ်ပ်လိုဝ်ခိုင်ၵုခ်ၼ်းသင်ၶ့်းလိုင်ၼံၽၢ　တိၵ်ၵ္ ၵ့ းပိုခ်ၵူႇ ပိင်လ်သိင့်ပိုင်းၶယိင်းၽ့်လ့်ၵျူၵ်သုင်းသုင်　ၵူင် တေႃ့ ၵူင်တေႃ့ တုဝ်သိၵ်ၵ္ဝ်းထဝ်တ်းခ်ႇ မီးၶၼခ်ၼ်မိုခ်ၼ်ၶိုခ်ၼ်းယ့် သေပိုခ်ၼ်တင်းမိုင်း။　။

လိၵ်ထဝ်ငဝ်လိုင်ၼံၽၢတေႃၵ်ထၢသုင်ယ့်　မိုဝ်လိဝ်လိၵ် မ့်သံ့ ပေႃးမိုခ်ၼ်တိုခ်ၼ်းဝၢမူးထိင်ၵိုင်းလိၼ်လံး လုၵ်တ်း မ့်သုင် ၵိုင်း မိုင်းလိုင်တ်းလိၵ်လံးခ်ႇ ပိခ်ၼ်တပ်ႇ ၵၢးၵူဝ့်ၼူးလွ့ ၶၼိတ် မေၵ်ၵျေ့ မိုဝ်းၵူဝ်ၶတ်းယိခ်ၼ်တေႃ့ ၼိုဝ်။　။

ပေႃးဝႃႇလိၵ်ႈတႆးႁဝ်းႁိုင်းၶေႃ မိုင်းတႆးတၼ်းသႂ်ႇလွႆႇတႆ
တၼ်းသိုဝ်း မိူဝ်ႈႁဝ်းလဝ်တႆးၶေႃႁိုင်လႆလႃးမိၼ် ပိၼ်တႆၵိ
ပိုင်ႁိုင်လိုင်တႆး မိူၼ်ဝႆးလႆၽႂ်ႇမႂ်ႇသုင်လူႇ။ ။

လိၵ်ႈလိၵ်ႈ ၼုင်ႁိၵ်ၽုင်းယႂ်ၽႂ်ယႃႇၶျူႇ လိလုဝ်မေႃ
ၶေႃႇလင်လိုဝ် တီသိုဝ်မၶၼ်းတေႃ မိူင်းလိုဝ်ႁင်းမဝ်ပိုင်ယေႃ
တုၵ်းၶူႇ ပေႃႈႁိုဝ်ယိုၶူႇ ႁူႈႁူႇႁိုင်းႁၵ်ႇ ပိင်းလိၼ်လႆးယူင်ဝႆး
ယုၵ်ႇတင်သုင်သုင်ၼုင်မိၼ် မိၼ်မိုဝ်းၶိုဝ်ၶျလေႃ။ ။

လိၵ်ႈၶႆႇဝႆႇႁိုၵႃႇၶၼ်ႁတ်းၵႃႇၶၼ်ႁၶၼ် သူၶၼ်ပၼ်တင်းလီ
တင်းလၵ်း ႁူႇလၵ်းလီမီၶေၼ်လီမိုင်းၽီႁူၼ်းပင် လိုမ်သင်သဝ်
ၶုင်း ႁၶၼ်လုင်းမိုင်းၽႆးငရႇပင်မႃႇ ၶဝ်ပိၼ်ႁူတႃငႃးမႆးတုဝ်
ထႆးလိၼ်လႆးၶႆႇလီမြတ်သုတ်းလိုဝ် ၶိုဝ်ၶႆႇပႆႁူႇလၵ်းၽြူး
ၽြူးႁူႇပႃးယႁၶၼ်းႁူႇၵၶၼ်ဝၶၼ်းမိုင်း ႁူႇၵိုင်းလူင်လီလလေႃး
ၵလေႃးၵုၵ်လေႃးဢီသႆလႆး။

ထင်းၽႆလေႃးဢီၶီပၼ်ၶိုင်ငၶၼ်မိုင်းပိုၼ်မိုၼ်ၼူလၶၼ်
လၶၼ်တႃလိုၶၼ်လုင်လလေႃလိုလ် ပိၼ်ၼူင်တင်းၵျင်မေႃလိၼ်
ဝၶၼ်းငႆး မိုင်းလိုင်ၵႆးၶေႃပေႃးၽူႇ ၵူၶၼ်ၶီတ်သူၶၼ်လိၵ်ႁဝ်း
တေႃႇဝၶၼ်းၶိုင်ပူင်သူႁူႇ ၵူင်ယူလိုင်ႁူတ်ႁိၼ်းလိုၶၼ်တေႃႇၼူ။ ။

တင်းၽႆလေႃးၵုၼ်ၽြူ ၶျူႇသႃၶီပၼ် ပေႃးဝႃမေႃ
လၶၼ်ႁူႇတတ်လင်ၶႁွင်တင်းပျေႃႁိုဝ် လင်ၵႃဝ်ၵီသင်တိၼ်ငႆး
မိၼ် ၵူၶၼ်ပုၶၼ်သႆဝုတ် ၵူၶၼ်လူတ်ၽႆးမႆ ၵူၶၼ်လႆမိုဝ်း မုၶၼ်
သိုဝ်းၶီပၼ်းၵဝ်ၶၶၼ်းတီမၶၼ်းယုၼ်တင်းၶႆႁဝ်ႆး။ ။

လိၵ်ၶဝ်ႇ သွၼ်ႁူႉ ယုၵ်ၶမ်မၼ်ထႃ ၶေႃၸွႆႈၶိုပၼ်ၵွၼ် လၼ်ၵၢမ်ပေႃ ၵွၼ်လေႃသူႉ ၵတီသုင်ႁူဝ်ၽုင်ယွတ်ထီးၶိုပၼ်း ၵဝ်မၼ်းၵွၵ်ယၼ်ပုၼ်ႉၽိုၼ်းၽႆး ၵေႃႈလိၼ်လႆး လိၵ်းလႆးၶဝ်ႇ ၵုင်တၢင် ၶိုဝ်လိုဝ်ႉ မိုဝ်းလႆသိုဝ်း ပေႃႈလုႆးႁူႈ ၵတၢႆး ယိၼ်တေႃႇ ၵိုဝ်။ ။

ၽိုၼ်ယႃႇဝ်ႇ ယူၵၢၼ်ၵၼ်း လမေႃးၵိုတ်းပိၼ် လိုဝ်ႉမိုဝ်းတႆး ႁဝ်းလုဝ်ၽွႆႈ ၵိုပ်ၶိတ်ၵိုၼ်းၵၼ်မၼ်ဝႆး ၵေႃးလိၵ်လႆးလေႃ မိုဝ်းလိုဝ်ႉတႆးၶဝ်ႇ ပိၼ်ဝႆႇ ပိုၼ်း ၄ ဝၼ်ၽႃႇမႁႃဝင် သင်မြတ်ယိၼ်း ပိၼ်လုင်ၶေႃ။ ။

ယုၵ်ႉ ယွင်လိၵ်လႆးတႆးသုတ်းယဝ့်။

ၼွႆးၵၢၼ်တိမေႃးပလင်လိုဝ်းၶဝ်ႇ ယိင်းႁူင်ႉၶေႃလႆထႆး ႁူင်ႉၶေႃလီ။ ပိၼ်ၼွႆးသိင်းတႆးထႆးယိင်းႁူင်ႉလႆၶင်ၵၼ်ၶၼ်ႉ ၵေႃ။

(ႁွႆးထမ်ႇၵၼ်းၶမ်ၶိူင်းပွႆးတၢင်းသိင်)

[ထႆး]မျၵ်ၶဝ်ႇ ထွႆႈထွႆႈသမ်ယွႆႈသီယုမ်လုႆးပိၼ်ၶွႆႁူင်တွႆတုၼ်း ၵွၵ်ၶမ်မပ်ႇ သွၼ်းမွၼ်ၵိုၼ်းမိုဝ် လိုဝ်းလဝ်မုၼ် လဝ်မင်းလဝ် ထႆး လဝ်ၶၼ်းလဝ်မိင်း မျၵ်ၵိင်းမိုဝ်လိဝ်ၶဝ်ႇ ထႆး မႆယွၼ်းတွၼ်သူး လမ်ထမ်ထႆး။ ။

တင်းၵျပလုင်းခဲးပူ ၵူမေ်ပိခွင့် ခွင့်ပိ ႏူတိ ႏူခေ် ႏူထေး ႏူတုင် ႏူထုင့် ႏူဗွင် တင်းသိင် လပွင်တဝိမဝ် ႐ႈတ်မႁၵျခွ်ႈမွင်ၵင်ဝင်ပွ်ႈလံး ယံးခ် လဲးမျယွခ်ႈတွခ်သူႈ လံသံတွင်လူးသူ သူလဝ်တင်းလိမျခေၵ်ႈ ။

လွင်ၵခ်သူသဝိယူလိၵိခ်ငခ် ယူသခ်းၵိခ်ပျေၵ် ယေႁၵျမြဲ တခ်ယခ်သူ ၵူႈပတ်ႁူ့သမျႇပိုင်လွ်ႈလခ် ယခ်ဃၵ်ၵျးခ်မျႁုိဝ် ဓိင်မျတႁဃွင်းဗျၵ်ယံးခ် လဲးမ်ယွခ်း တွခ်သုပ်းတွခ်ႏွ ႈချ ထံဘုလ်း ။

သင်ဝႁ သူ လဝ်ယူ လိ ၵိခ်ၥခ် ယူသခ်း ၵိခ်ပျေၵ် မခေၵ်လိမေ်ခ ႁတ်ႉထယသွင်လိုခ် ႏုခ့်ဓိုခ်မုလ်လင် ဃဘ်ႁွင်ၵင်းလခ်ယခ်ပိုင်ၵျးဝုလ်း တုသ်းလုႉလဲးမျခ်ၶေၵ် လုႈမေႉဝုႈယ်လွ်မုခ်သိုင်းလိုဝ်မျၶောၵ် ။

ၥေႁၵခ်သူသဝ်ယူင်းဗျႈသႁယေႁၵျမျႇၵလုႉႁူႉ သယုလ်ႉ ၵံလိတုလ်ႉထုၵ်ႁွင် ယူသင်သဝ်းပျေၵ်ၵင်ခလုင်း သုလ်း တုလ်းလုႉလဲးမျခ်ၶေၵ်လွခ်ယွခ့်လုႈခမြႉဝုႈသႁ ပမျတခ် မိုခ်မျလဲးလိမုဝ်းလံပေးထိႉမိုင်းခိုဝ်မျၶောၵ် ။

ႏွႈထံႏုခ်းခံခွ်းပွ်းသုတ်းခ်ယဝ့်။

(ခွင့်မႁးလွ်းၾွ်)

(လဲး) ဝႁၵျႁၵ်ႉၵိုဝ် မိုဝ်ခ်ႉပိုခ်မႁးပွ်ၶေၵ်မံးၵဝ် မႁးပွ်း ဃင်ႏုႈလဝ်းလွ်း ယုံႉလွ်းၵွခ်ၵိုဝ်ခွင့်ႁၵ်ႉပိုခ်လင်း ပိပွင် တဝ်သူဓဝ် လွႈဃ်လႁ သူခွင့်ပွင်႐ႈတ်လွႈၶေၵ် ႏုခ်းလ်

လ႑ႉ ပင်ၾႃၵၷ်ၶ်တ႑လိုၼ်မိုၼ်းသႂ်ၵိုဝ်း မိုဝ်ၶေႇ လ်းသင်ပီ ႁၼ်ႇ ၶႅင်ႇယႃၼ်းတႃၶ်သူးလ်ထ်မ်း။ ။

ဝ႑လ႑းၵ႑ၶ ပ႑လုင်းၶေ;ပူၵူၶမ်ၷ႑ႉ သေ်ယုဝ်း ယ႑လု႑တီပီၵိၼ်ၶႅင်ႇႁႂ်ႉင်တႂ်ၼ်ႂ်းဝၶ်ၶေႂ်းသင်သဝ်းမဝ်မ႑းလေီ ထူ႑းၶႅင်ႇလႃႈႁု ႁႂ်ႈပႂ်င်ထႂ်င်ႁႂ်တ်ပႂ်းလ်းႁ မႂ်ၼ်ထုၼ်ၶ်လိတ်းလုၼ် ဝၶ်းၵျူ႑ၼ်ပၶ်းၾႂ် ၾႂ်ၶၵ႑မႂ်င်းႁၶ်ၵိုင်ပီး ။

ဝ႑လ႑းႁူဝ်ၶ႑ သဝ်မဝ် မဝ်ၵိၼ် ႁုႁုဝ်ၼ႑လုႈလုႉလုံး ႁႂ်ႉင်ၵဝ်လယိင်းႁတ်လ်းၶုတုံၾႃႇႉလႃႈၵၶ်ႁိုဝ် မၶ်းမိုဝ်လိဝ် ၶေႇၵုၺ်း ဝ႑လေးၶၷ႑ သူယင်လႃႈ ၶၷ႑ႉပိၶ်ၾူႁူဝ်ၶ႑မဝ် ပေ႑ႁိုၶ်းၶမ်းယေ်းလေ်ၵေ်ားလႂ်င်မ႑ႁႂ်တ်ထိုင်ပႂ်း။ ။

ၵ်ၶၶၶ်မ႑းလႃႈလိင်ၶုဝ်ၾုဝ်မႂ်တ်တၼ်ႇ ၷ႑ႉႁၼ်ႇ ၶႅင်ႇႁႂ်ႉင်သိပ်ယင်ဝင်းတ်ပ်တႂ်လႃႈႁႂ်း ၾုဝ်ၶ႑ႉဝႂ်င်းႁႂ်ႉင်လဝ်း မဝ်မ႑းႁႂ်တ်ပႂ်းယင်ႇပႂ်းၶလ်ၶေၼ်ႁႂ်ၵ်းလ်တုၺ်းႁၶ်ႁတေ႑။ ။

ဝ႑လ႑းၵ်လွႆလိင်ၶုဝ်ၾုဝ်မႂ်တ်တၼ်ႇ မ်ပိၶ်လုႉႁၼ်ႇ ၶႅင်ႇႁႂ်ႉင်ပႂ်င်တဝ်မဝ်ႁႂ်တ်မ႑းလေ်ၶၶ်ပိုၶ်ၶုၶ်းသုၶ်သိၶ်းသၶ် ႁိုဝ် မၶ်းဝ႑မ႑းလေ်မေ်းႁၼ်ႇ ႁဝ်းလုႉ လဝ်းပီၵိုဝ်မိုဝ်လိဝ်ယင် လႂ်းသႂ်ၶ်ႁႂ်းမဝ်ပႂ်းလေ်ၶၶ်ပိုၶ်ၶုၶ်းမိုင်း။ ။

ႁၼ်ႇ ၵိုၺ်မိုဝ်လိဝ်ပီပေ်ႇ မ်ႁုႉ ၶ႑ၶုႉ ၶျူ႑းမႂ်င် ၶႅင်ႇပႂ်င် တဝ်မဝ်ႁႂ်တ်လႃႈၾူလႂ်လ႑ပီဝ႑မ်းယုႉ လႂ်းၵၷ်ၶ်မုဝ်ထိုင်းမ်းလ်ႉ ၵိုင်းလ်ႇ ၵင်းယင်သူပႂ်င်ထႂ်င်ႁႂ်တ်လႃႈၾႂ် မ်းႁၼ်ႇ သူပႂ်င်ထႂ်င် ႁႂ်တ်လႃႈပိုၶ်ၶုၶ်းလွႆလ႑ပီ။ ။

ၶႅင်မ႑းလႃႈၾႂ်သုတ်းတီၶ်ႇ ယဝ်ႉ။

(လွင်ယူႇလီၶေႃၶွင်ႉ)

(လၢႆး) ဝ၊ၵ၊မ်ႈတ၊သ့်သိုင်ၵိူင်မိုၼ်ပိုင် ၶွင်သိင် သိၼ်ၢႊလင်းပိၵိုဝ့် မိုဝ်ၶ်ႉသူသိင်ၶီယၼ်ၸၵ်ၵိူမ်းၷင်းယဝ့် ႁၵ်ႉၶင်းပိသူပွင်ထွင်ႁူတ်ပွႆးမုၶ်ၵုၶ်းၶႅမ်ၶေႈ။

တေႃ ၶ်ႉပိလဝ်မီးသေႃၵၢၶုႉလ၊တ သမ်ဝ၊လ၊မိတ်၊ ၼွႆးၸၵ်တၵ်ႉပၵ်တွၼ်ယွၼ်းထံ မ်ႈၶွင်ႉၵိုဝ်မိုဝ်သိင်ႁၵ်ႉမ၊ႈ ၶ်ႉၸေႃးၵလေႃးလင်သင်မီး။ ။

လိူမိုဝ်လၸတ်ယတ် ၶေၼ်ထေႃးတုင် ထုင့်ထ၊ၶ တီသင် ယင်ၷဝ်တဝ်ႁူတ်မ၊းၵ၊ၶ်ႈတ့်ပွႆ တွႆၼွင်လေမွင်းလီး ၵုံးလွတ်မီး တီၶေၼ်းလွင်ၸေႃးလေလွင်ပွင်ထွင်တဝ်မ၊းၷဝ်ပွႆးပင်ႁေတေႃ၊။ ။

လိူၵၢၶၼ်သွင်တုၶ်မုၶ်ၶမ်ၶႅဵးလူးပူး ပ၊းၵ၊ၵဝ်လဝ်း လိုဝ်းမိုဝ်းလိဝ်မျူဝ်းၶင်းသင်မွင်း ၶွင့်တင်းၶွင်တင်း လင်ၵင်း လွတ်ၸေႃးၵလေႃး ၵူၵေ၊ႉ ၵူၵုၶ်းၼုၶ်သိုဝ်းမိုဝ်လင်းၷင်လူးသူ ထိုင်ပွႆး။ ။

လိူတီသိလ၊ၵေ၊ႉ ၶွင့်ႁၵ်ႉယ်ၵွင် လွင်သင်သဝ်းမုၶ် ယဝ်းသွင်ၶေႃးပိုင်ယၼ်လွႆး ၵေႃးႁၵ်ႉၶင်းႁင်လဝ်းၷဝ်မ၊း ႁူတ်ပွႆးယဝ့်လွင်ပျေႃမိုၶ်ပီလၢႆးလတ်သိင်းသူ လွင်ပျေႃမိုၶ်ပီ တၢႆးလဝ်သင်းသူဝ်ၵ။ ။

လွင်ယူႇလီၶေႃၶွင်ႉသုတ်းယဝ့်။

(မွၵ်တုၼ်ၶၼ်ႈလွင်ပၢမီးၸဝ်)

(လႅး) ဝႃႈၼႃပုၼ်ႈၽၢၵိဝ်းမွၵ်ၶမေႃယွၵ်ယ လိၵ်သိုလ် တိုလ်တုၼ်မွၼ်းၼဝ်မဝ်းမႂ်ႇလွႆးၶၼ်ႈ ၵမုႉပတၼ် လွႆယၼ် ပၼ်းလုင်ၼူဝ် မွၵ်ႁၵ်ႉတုၵ်ၶႃ လႅးမႂ်ယၵ်းၶဝ်ႇၼ်းသုတ်ၶုႁူႈ ၶွၼ်းလႆ လႆးပုၼ်ႈမိုလ်းမိူၺ် သိုလ်းၶႆႉမိူၺ်းၵျ ထၶၼ်ႈထ ၶိၼ်ႈမိုင်းၶပ်ႉ ၼီမႂ်ယၵ်းၼၼ်ႈႁၵ်းတုၼ်မၶၼ်းၼဝ်ၼၼ်းၼဝ်လုၵ်း ၽုၼ်တင်းၼင်ၼုၼ်ၶွၼ်း။ ။

ဝႃတေႃႉပေႃႉမႂ်လိင်းႁူႉၵမုႉသျင်းယႃ ပုၵ်ႉၽႃမွၵ်ၼုဝ် ပုၼ်ႈၼုဝ်ပၼ်ႈၼုဝ်ၶၼ်ႈ လွင်ပမီးလင်ႁု ငဝ် ၵဝ်ၶၼ်ႈသိင်ၶၼ်ႈမႂ်း ႁူယႆးတွင်လွင်းၵႃ ၵႃ သွၼ်း ႁဝ်းမႂ်ယွၼ်းႁူႉ လၵ်းႁၵ်ႉၽွင်း တေႃႉ ၵုဝ်ပေႃႉ ၵၢတုၵ် တုၼ်မွၼ်ၽုၵ်သုၼ်ပိုၼ်မီးလင်မီးလွႆးယုဝ် တေႃ။ ။

မိုဝ်ၶႆႉ လႆမႃးလျႃးၼၼ်ႁၼ်ၵႆ သႆတႃတုလ်းဢိုလ်းသႆ လွႆလပ်းပိုလ်းသိုလ်းႁိုဝ်းၼုဝ်ႁိုၼ်းႁိုၼ်ႈႁူလ်းႁူ လွႆးလုလ်လွႆ ႁၵ်ႉမီးယိုၼ်ႈသီးပိုႁိုင်လႆ ႁဝ်းမႂ်သူးလႆထႃးမႂ်း။ ။

သင်ပပႆလႆၼဝ်ပိုၼ် ႁိုဝ်းလုင်ၼင်မွၵ် ပိုၼ်ယွၵ်ပ် ပိပုလ် ငၵ်းႁၵ်ႉပၼ်းတိုၵ်ႉသၼ်းၼီမီးတိၼ်းၼၼ်တိုင်းယိုင်ၶွင်ၼ်း ယႆး ၶႆႉလႅးငေႃႉလွႆမိင်လွႆးပိုင်ႁိုတ်းၶတ်သူးၼလုဝ်း ပိုင်ႉႁိုဝ်းၼုဝ် ပၼ်းမွၵ်ၵမုင်ၵႃယုင်လႆလႆတုၼ်ၶုၼ်းႁူၶေႃပိ။ ။

မွၵ်ႉၶႆႉလွင်မီးလဝ်သုတ်းယုဝ်။

4

(ယွၼ်းတၢၵ်ႇလဝ်မုၼ်ၶုၼ်ၶႃႈတင်းလႆ)

(ယိင်း) ဝႃႈၵႃႈသံမုၵ်ႇတီႈတေႃႇဝ ယႃႈလႃႈထိုႉယႃႈလ ၼွႆႉၶဝ်ႈ
ထႆးလႁ် ၼုၼ်ႉသဝ်ပႃးႁင်ႇၼႆႉယဵႆႈ ႁႃးၵုၼ်းႁဝ်ႇၵိူဝ်
ၵိူၵ်ႈလုလိုၼ်လႃး လၵ်ႉမုၼ်လဝ်လင်း ၶဝ်ႈၸတ်ႇ ၶဝ်ႈၽိူင်းႁူႉပွင်း
ပ်ၼွင်ႇၵဝ်ႁင်း သိင်လုးမူႉသ်လိုၵ်ႉ။ ။

ၵႃႈပိၼ်လၵ်ႉၵူ လဝ်ၶမ် သဝ်ၼၢႆး လၵ်ႉပူ လုမ်းမူ လုင်းပႃႈ
ၵႃႈၵွၵ်ႈၼ ၵိူၵ်ႈပိ မိႈတီႈၼႂ်ႈ တ်ႈပွႆႉမျႂ်ႈလုၼ်းမုၼ်လုၼ်သိုင်း
ၵိူၵ်ႈႁူႉ လိုဝ်းပီၵႃႇပီၶင်းၼွင်ႇယိင်း ၼွင်ႇလႆးလေ် တႆးၶႅ တင်း
သိင်လုမ်းမူႉမႃးသူလုႉ ႁွၼ်ႇပွႆးပင်ၵိုဝ်ၶၼႃ။ ။

ယူလီၵိၼ်ၸၼ်ၵတႆးယိမ်ႉ ၸျႃႈသႃးၼႃႈယူႁိူဝ်ႇၶႃႈလဝ်
ၶုတေႃၸဝ် လဝ်ၵၵ်ႉၼႃႈမျႃးၵႃႈလုင်းလုင်ႉလပ်းၼပ်ႉမင်းယင်
ၵျ ၶင်းၼႃႈႁွဝ်းလဝ်ယွၼ်းတွၼ်းၶွႆႈႁွၵ်ႉ ယွၼ်းတၵ်ႉယွၼ်း
တွင်သူးလႆထိၵုၺ်း။ ။

သင်ဝႃႈသူလၵ်ႉၵႆလၶလ်ၵမ်လ်သင်သပ်းၶမျႂ် ၽေႃး
ပိုင်ၵ်ဝႃႇၺ်း တႃႇၺ်ႇလုၼ်ၶင် လုၵ်ႈလင်းၼုၵ်ႉ သူလၵ်ႉလုမ်းၸႃႈလုမ်း
တုႉမိုၼ်ပိုၼ်ထုးၼွၵ်ႉတီးင်ယိ မိႁႃႈႁူၵ်းသိၺ်မႃႈၵေႃႈ။ ။
ၶွႆႈတၵ်ႉ လၵ်ႉမုၼ်ၶုၼ်ၶႃႈ လုတ်းၼႆႉယင်ႇ။

(ၼွင်ႇယွၼ်းထႆပီ)

(ယိင်း) ၵႃႈၵႃႈ...မိ...ၵိုဝ်ႇမိုၵ်ႉၼႆႉ ၼုၼ်ယဵိၵီးၵဝ်
လင်းမႃႈ ႁူးႁွၼ်သုပ်ၵၼ်ၶင်းပွႆး ၼွင်ႇတေႃသွၼ်း
မၼ်ၶွႆးယွႈယွႈလူးသူ— ၼွးပေႇမႁူႉသႃႈၼထေႃႈၶၼ်တေႃတႆး

ပိမုၼ်ပိမ်းပျေႃထင်သင်သဝ်းယူ သူရိုမ်းတိဝိင်းဝၼ်မိုင်းထုင့်
တိုင်းတုၼ်လ်ႈၼိုင်လိုဝ်လ ၶင်းၼယူၼ်းတူၼ်သူးလ်ထ်တုယ်းႉ
မိုဝ်ၼ်ႉ ပိလဝ်ယၼ် ယတ်ၽၵ်မူထ ၶၼ်ၶ်ရ ၶတိ
သင်ဘုပ်ၸင်ရိုၼ်းၵိဝ်လင်ၽုသ်း ၵုလ်းပိမုၼ်ရၵ်ႉ ၶင်းယင်
မႃးရူင်ႉ ဝုးၽုလ်ႈ ၼိုင်လူင် ပူင်သူင် တဝ်လဘ်း ၼ်ပုံး ဝင်ၼ်ႉ
ၶၼႃႉ ႉ

ၵ်ၶၼ် ပိလဝ်ၵူၼ် ၵဝ်သူင်တုၼ် မုၼ်ၶရေလသိင်
ၼ်းလူးပူးပုးၵၵဝ်လဝ်းလိုဝ်းသိုဝ်းလ်ႈမႃးပုံ ၽိလ်ႈ ရူင်ရိုၼ်း
လင်တင်းၽူ လ်ႈၼိုင်ထိုဝ်ၼဝ် မႃးဝလႃးရိ တင်းပၼ်ိး ပ်လုင်း
ရူင်ႉလုဝ်းထိဝ်တင်းလုၵ်သင်းၵုၼ်မုၼ်ပိမႃးလူႉႉ ႉ

ၵ်ၶၼ်ပိၼ်ႉ ပ်လ်မိးသေ် သိလ်ၽၽုၵ်လုၵ်ၶမ်းမ်
ရိုၼ်းၶေရိႉ ရၵ်ႉ ၼိပ်ၼ်ယူသင်ၼင်းၽေႃၶေႃရူပူ ရူး လူး
ရိ တင်း လင်လူးလုႉ လဝ်း ၼဝ်ပုံး သူၼ်ႉ ရူး ယင်လုံး ၶပျေႃမႃး
မျေႃတုသ်းလၵ်သိဝ်ပင်ရပိႉ ဝုးလ မႃးၶသ်လ်တုၼ်းရုၼ်း
လိဝ် ၽိဝ်သိုဝ်ၼ်ႈပုံးၼိယၼ်ၶင်းလုံးတိမုၼ်ပိသင်းထင်ရိုဝ်
ၼဝ်းပိုင်ထ်ဘူင်တုသ်းလုႉ ၵုသ်းပိမုၼ်ရၵ်ႉ ၶင်းလင်သိုဝ်းမုၼ်
မိုၼ်ရဝ်ႉ ႉ

ပိၵိုဝ်လူင်လ်လူတ်ၵတ်ၵင်းမူၵျ မႃၶၽ်းၽယ လူင်လ
လေ်လူင်မ်ဝ်လူင် လ်ယူ လိုၼ်သိုဝ်း သုင် လုၼ်းၼုၼ် လုၼ် ယဝ်း
လဝ်းပိမုၼ်ၵၵ်ႉ ၶင်းယင်လ်ႈ ရူၵ်ပုံ ယဝ်ႉ လူင်ပျေႃ မိုၼ်ၼူင်ႉ
ယိင်းလၵ်သိင်းၵူၼ်သူၵယူ ၼ်းပၵ်ဝူၼ်တူၼ်ရင်ႈထ် ၼ်ႈ ၼင်
တူင်းဝင်ရုၼ်းၼ်ၼ်ႉ လူၶေႃ ႉ

ၶူင်ႉယူၼ်းထ်ဝ်သုတ်းယဝ်ႉ

(မၵ်သူးပေႃရိူၼ်းယုဝ်းယုဝ်း)

(ယိင်း) ဝ႑ၵ႑ႏူၼ်လီမီးၽုင်းပီၵိုဝ်တုင်းၵၢဝ်ၼွႆႈသပ် ယိင်း
သိင်သိင်းတႆးဝေႃၼွႆးၶၼ်ထႆးႁၢ်ၶပႈႁၢၼ်။ လူၵ်ၼင်
ပီထဝ်မီးၶသ်မိပၢ်ႏလီတၼေယွၵ်ႁင် ထင်သီလီတီၵုဝ်လိၵ်ပႈ
မျသူးႁူဝ်ၵ်ထူးသုင်ပုင်ယိၼ်ငိုၼ်းပၼ် ၵၢၼ်ၶေႇ ယိင်ၼႈတေႃ
ႁပ်ႁူင်းလူင်သူးယဝ့်ၵၢဝ်မေႃၵွႆးသၵ်တႃးတူပ်မိုၼ်းယိုၼ်ထိုင်
ထႆး။

ပီၵိုဝ်ၶ႑ၼင်ၵၢထင်တင်းလုၵ်တုဝ်ၼုၵ်ၽွင်မူင်းသုႇတူင်း
ၶၼၼ်ႇမိလိုၵ်ႁူၵ်ထိဝ်းဝေႇထိပ်းလုင်တီထုၼ်ဝႆးဝႆး ထႆးပိမ်းလူင်
တင်းၵၢင်ၵၢၼ်းလိုၵ်ႁိုဝ်ၶေႃၼၶၺႈႁူၵ်ပျႈၽူႇလူႈသိၼ်ပၼ်
မိလုႆမိုတ်းထွင်ပိမ်ဝၼ်းၶွင်ၼ႑ၶ။

ၶ႑ပိၼ်လုၵ်ထင်းၶၼင်းၶမ်းပိၶထ်းမလႈသုဝ်းၵွႇႁၢ်သုၼ်
ႁိူၼ်းၶၼေးၵျလီသိင်ပိင်းထွ် ၶွင်းၶ႑ၽေင်းလ သိလုႆယိုင်ယၼ်
ပိုင်ၷင်း လူင်းတင်းမြတ်သိလုပ်ယိုင်မိလုင်းႁူၵ်ထိင်းလႆဝ်းမြၼ်
ၼၶၼ်ၽွင်း။ ။

ၼိုတ်းသင်ႁူၵ်ၵျၷသင်ႁူၵ်တေႃ ၶေႃလင်ႁူၵ်ထုၵ်ၽုၵ်သင်ႁူၵ်
ၼူၼ်ၶူၼ်းၵုၼ်ၵိၼ်လိုင်လႆပိုင်ၵုၵ်ထ႑ၶၼ်ၶေမီး ႁူထိုဝ့်ထုင်
သိင်ပိင်းၷယိင်းမင်မူင်းမုင်ၵေႃတွင်း ၶွင်းၷ႑တင်းၵၢင်ၵၢၼ်း
ၶၼၼ်ႇမီးထိုဝ့်ႁိုဝ်ၶေႃပေႈႁူၵ်ၵူင်မြင် ၶုႇပင်ၵူၼ်ယူၼ်းတူၼ်
သူးပၼ်ၵိုဝ်ၶေႇ။ ။

မၵ်သူးပေႃရိူၼ်းယုဝ်းယုဝ်းသုတ်းယဝ့်။

(မၢၵ်သူးပေႃႈႁိူၼ်းမွၼ်လ်မေႊးၶွ်ႇ)

[ယိင်း] ငေႃႇတီသိင်လီမိူင်း ၸွင်းပွင်းၵၼ်တင်း ၵၼ်ႁိုၼ်းမ်ႈ
တ်ႈၵပ်းလပ်းတိုဝ်း မိုဝ်းလဝ်းမဝ်ပွႆးပျၼ်ပိုၼ်
တုလ်ႈႁၼ်ၵျ် သိင်သိတ်မ်းမၼ်ၵိုင်တၼ်ၵၼ်ၼေႃႇသူယႃႇၸ်ႇ
လတ်ဝႃႇမိုဝ်းလွင်မ်လိၵ်ၸူးႁူႇ ၵ်ထုၵ်ႁူပိုၼ်ငေၶၼ်းပၼ် ၵၼ်ၶၼ်ႇ
သုတ်းတီသိင်တေႃႇ မ်းထိတ်ႈၵိတ်းလိုင်ႁိုင်လႃႇ လိုင်ဝႃႇလ်းမ်ၵဝ်
ထိင်မ်းလုံႇ မိုင်း ဝပႃးႁူႇ တွင်း မဝ်ႇတ္ငၢင်းတင် ၸင်းသွၼ်ႇ သွင်
ႁိုၼ်း။ ။

ၵ်ႁိုင်ၵ်တၼ်လၢၼ်ယ်ၸႆးၵျင်မုၼ်သင်ငိႁၵ်ႇ ပိုၼ်လင်း
ၶွင်ႇယႃႇငေႃႇတွင်းပၼ်မႃႇ မျူဝ်းၶၼ်ႇ ၶင်းပေႃႇ ၸဝ်လ် ၵ်ပုၼ်ၸၼ်း
မူၶၼ်မ်ဝၶၼ်းလိုၼ်း ႁိုၼ်းပိမီးလၶီးလုၵ်းမ်းယ ၵွ်လင်းသံ ၼိုင်
ထိင်တင်းၵၢလင်းၶၵႃႇ ယ်တိၵ်ႁူ ၵိုၼ်းပိုၵ်ႇ လွႆးၵၼ်ၶၼ်း ၶၼ်။ ။

ပီၵိုဝ်ႇမျူဝ်းၶၼ်ႇ မၼ်းႁိုဝ်ၶတ်မိုၼ်ဝုင်းလိုင်းသွင်တုဝ်ႁူဝ်ၵိ
ထ်းၶၼ်ၵၼ်း-မႃးၶယႃး တိၼ်လွႆးတင်းပ်ဝင်ယင်ၵိတ်းၶၼေး
ၵၼ်းလီသိဝ်ၶိုင်လိုင်ႁူႇမႃးတႃႇမႃးပေႃႈၶျႃးႁွင်သွင်ဝုင်း။ ။

လင်ပိုၼ်ၵျေႃႈမိုၼ်လွ်သႃႇ ၶျေႃႈႁွႃႇပိင်းတ်ပင်ၵႃႇၶင်
ၵထင်ၶၼ်ႇၵ်လိုၵ် လိုၵ်သိလုၵ်ၼိုဝ်းၶွင်သွႆးတိုတ်ႇ လၶင်ထုင်း
ဝုဝ်းတေႃႇ လွႆးလိုၵ်င်လိုၵ်ယဝ်းလဝ်မၼ်းတ်ႇ ၵ်ပွ်ႇ ၶွၵ်းၵွ်
ပၼ်မီငႃႇးသႃႇယိုင်းၵွၼ်လုႇးႁူ ႁင်းလိဝ်ၼၼ်ၵိုဝ်။ ။

လွင်ၶၼ်ႇ မၼ်းႁိုင်မိုၼ် ပိုင်သွင်တုင်ဝုင်း လိုင်းၵိၼ်ယိုင်း
လ်ၼုဝ်လိုၵ်ၶေႃႈသိလုၵ်တိုတ်ႇၶိဝ် မျူဝ်းလုင်ၼုၶဲးၶၼ်ႇ ႁိုင်လ်မီး
တိၼုဝ်ယိုင်တုဝ်ပေႃႈဝုဝ်းၵ်သုဝ်းၵိတ်ၼုင်းၼ်ၼႃႇၵိင်း။ ။

မိုၼ်ၶင်ပီမီးသိလ်ၸႃၸုၼ်လုၵ်မေႃးမေႃႈၵိုၼ်းႁၵ်ႉၶေႃႈ
ငဝ် ပီလဝ်ႁၢင်းမွၼ်ႁႃထိင်သိင်ၶွႆႉၶင်းသင်ပွင်းၼွႆႈႁူၺ်ႈႁၼ်ႉႁူႇ
ႁိင်း သိင်းလိၵ်ႉၵေႃးမေႃလႆၼႃတႆးလႆယိၼ်းပေႃႉထွႆႈယပ်ၶုဝ်
တပ်ၵဝ်ၶၵ်ၵိုၼ်း ပိုၼ်ပၼ်းတိၼ် ၸိတ်းၸိၼ် တေႃးသလူးဢၼ်
ၼႃၵေႃး ။

လွင်ႁၼ်ႉတေႃႉလိုင်ၶွင်ႇတေႃႁပ်ႉမံဝႆႉယူၼႃ ၼုလိုၼ်းၼႃ
ယွၼ်းမ်လိူဝ်ၶၼ်ႇတုလိုၼ်းတေႃလႆမ်ပွႆးဝႆး-ၶွင်ႇတေႃထွႆႈမဝ်လင်းဢဝ်
ငဝ်မိုဝ်းပီသွင်လင်ထင်တိႉထင်ယွႆၸိတ်းၸိၼ်မိလုၺ်လဝ်ၶုၼ်းလႆး
ဝႆးၶႆႉ ပေႃးၼႃၶင်း ႁူႉလၵ်းလွင်ႇ တင်း ၵလင်းတုၼ်ၼဢဝ် သူ
မဝ်မိလုၺ်းၶေႃႁၢင်း တေႃတေႃ ၸွႆႁိလုၺ်း ပုၼ်ႉမုဝ်း ပုၼ်ႉလိင်း ၵွၼ်
ယွၼ်တိၼ်ႁူင်ႇလႆးမ်လွႆႈႁႃၵဝ်ၼွႃ ။

မၵ်ၶေႃၵိုၼ်းမ်လႆမေႃးၶွႆႉသုတ်းယဝ်ႉ။

(မၵ်ၶေႃၵိုၼ်းမီးၶမ်းၶွႆႉယဝ်ႉမ်မီးမေႃးလုင်)

(ယိင်း) ဝႃတိမုၼ်ၸုဝ်မံးမင်း သိင်ၶင်းလုၼ်ယိင်းပိုၼ်
ၶွၼ်းသွၼ်ႇပွင်းလႆႁျ ယံးၶႆႉလႆးလတ်မႃးဝႃမိူး
လုၵ်မေႃးၶွႆႉၶင်းယဝ်ႉ လိူဝ်မွၼ်ႁႃထိင်သိင်လုၵ်မေႃးငဝ်မိုဝ်းၵိုဝ်
ပေႃးလႆၶွၼ်းသွၼ်ႇပွင်းၼွႆႈႁူၺ်ႈမ်း။

မိုဝ်လိဝ်ပီၼဝ်ၶုင်သေႃလုတ်ႉၶျေႃႇသိုဝ် ၵွၼ်သွၼ်ႇယပ်
ထၼ်ၶိူင်းယဝ်ႉလဝ်းသႆႉမိင်လိုင်ၵဝ်သိုဝ်လုင်သွၼ်ႇတင်းၶွၼ် ပွၵ်
ဝႃလိူဝ်ပီမုၼ်ၶေႃၵိုၼ်းမ်ၶွၼ်းၼွႆႈႁူၺ်ႈသွၼ်ႇသွင်ၶၼ်း လႆးပီၵိုဝ်း
ၶေႃ ပေႃးထၼ်ၵၼ်းၵင်ထင်ယူသူႁျ မၼ်းၵႆယၼ်ၸမိူင်း
ပိုင်တင်းလိူဝ်ၼႃသေႃ ။

ၷပိၼ်ယိင်းခၚင်းတင်းမိုင်း တင်းၷုၼ်ၛုၼ်ၵဝ်ဘၥ်သၞေ် သၠ်ထၠၡၠလၠ့ တုလ်းလေ်း ၷၠ့ ဆၼ်ၵပ်တော်ၜဝ်ပိၼ်မ်သၠင် ခၚင်းမ်ေးတိၜုၼ်ၡၼ့်တၢ်းလှ်ံ မိတ်ၠလုဝ်မိီးတိခၚင်းၡင်လဝ်းၵၠၼ် သိင်လုၼ်ယိင်းၺှ် မိလှ်းသတ်ခၜ်ခၠင့်ၺၠင်းခၜ့် ခၚင်းၜၠတော်လွ် ၵိလှ်လွ့ ၵိင်းထိင်သုပ်းထိင်ၡ့းမံပၼ်လံး။ ။

သၠၼ်ၡုံမု့ၼ်မ်တိုၼ်းပေႃၵိုၼ်းပိုၼ်လုဝ်ၵျိုၼ် လိုၼ်လတ် မၠးၜၠခၚင်းၡင်ၵိလှ်းဝံ့ လံးရှဲပေၠးၵၠင်ထိုင်တိဝ်းဝ်း လံးလတ် မၠး ယဝ့်ၡဝ်းၜၠခၚင်းၡင်ၵိလုံးလေ်ၵံၵၠင်ခၠင့်ယိင်းပိမံသၠင်တုဝ် ပုတ်တိသုံးတင်ပၼ်ၡၠ။

မၵ်ပေႃၵိုၼ်းမိီးမ်ေးခၠ့ ယဝ့်မ်မိီးမ်ေးလုင်သုတ်းယဝ့်။

(မၵ်ပေႃၵိုၼ်းပ်မိီးမ်ေး)

(ယိင်း) ဝ့ၠ၁ၠ ဝ့ၠၡ့ပ့့ၺိုဝ်ခိုဝ်ပ်ၺုလ်းလံးသၠင်း ပိၵိုဝ့် ၛုၵ့ခၜ့်တၠင်းၵဝ် ၡ့းသဝ်ယိင်းခၚင်းခၜ်တင်းလၠင်မၼ်းပၼ် လိုင် ဝ့ၠပိ ထဝ်ၜၥ်ပိၼ်မု့ၼ်မ် တိုၼ်း ပေႃ ၵိုၼ်း ယဝ့် မဝ်လံမိီး ထခိီး ခမ်ၵိုတ်းၵၠၼ်မၠၼ်သၠၼ့်ခၠၼ်းၡု့ၵိုၼ်းၷၼ် ၜၼ်းမိုဝ် လိဝ်ဝ့ၠးလၠးလတ်ထဝ့် လံးၺ့ၵိုဝ်း မိုဝ့်ဝ့ၼ်းၡု့ၜၼ်းၡု့လုၵ်း ပ်ထိုင်လေ်း။ ။

ၵံခၜ်တိုၵ့်ပိၼ်လု့လိင်ပိင်းမိတ်းၡၵ့်ၼ်မ်လုံး လု့ လု့းၡၵ့်သုပ်း ၡၵ့်ၼ့်းပု့် ယံးလ်ထံထဝ်ၷုၼ်းထဝ် ၡင်းသေ်လၠ ၶေ်း မ်ေးၡၵ့်လဝ်းပိၡဝ်းၡင့်ဖ်ပိင် သိင်ယၠတၠၜုၼ်ပေႃၵိုၼ်း ၵၠၼ်ခၠၼ်းထၠၷုၼ်းလိဝ်ၡတေႃ။ ။

ဝ|လႃးၸဝ်ပိၼ်ပေႃရိူၼ်းငိုၼ်းၼႆးၵႆးၵႆးလႁ ဝၼ် ၶုဝ် ပိုၼ်လႁ ႁၼ်လၼ်းၻင်းၼင်းၶမ်း တေႃ ႁိူဝ်လိုဝ်မေႃသိုဝ်မၼ်း ႁွင်ႈသိင်ႁၵ်ႉတိုတ်းၼီဝ် လႁင်မၼ်မိရ် ႁိူင်ႈလႁင်ၵႆးလိုင်ႁမ့ၼ်မ် တိုၼ်းပေႃရိူၼ်းမိဝ်ရျ်း မိုၵ်ၸိဝ်ပိၶပႃးလၵ်ႉပိၼ်ပေႃရိူၼ်းပိုၼ် ၶုၼ်ႉဝၼ်ၼေႃးဢမျႃးတေႃယင်းပံႁၼ်လိင်း။ ။

ၶုလ်ႈဢ|ၼႆး ၼႆႉ ပိထဝ်ၸဝ် ႁွတ်ၼ်ႈၸင် ပင်မိၵ် ဢၼ်တိၵ် ဢ|ၵၼ်တု မူယိုင်ၸိုင်းဢု ပင်ထတ်းပံ၊သိင်း မႆးငိမ|းလတ် လိင်းၼေလ်ႁဝ်းၼႁင်ႈ လႁင်ႁူႉမူလေ သေမျႃၵၼ် မုၼ်ပေႃရိူၼ်းပံ မိး ၵေ|ႉ ထိၼ်ႈ တၢ်းတဝ် ႁူင်ၸင်ၸၵ်း သၵ်သုင် မိင်ယႆး ၼႆယႆး ၼၵ် ၼ်ပိ။ ။

မၵ်ပေႃရိူၼ်းပံမိးမေႃးသုတ်းယၵ်ႉ။

(မၵ်ပေႃႁင်ႈၸူသူး)

(ယိင်း) ဝ|တိၼႆးၼင်းဢလင်းၼုၼ်ၸင်ၼိင်းၼုင်လုဝ်းငုၼ်း ၼႁၼ်းပႁင်းႁႁ ႁိူ ၊ပိုၼ်သေယၵ်ႉ ဢဝ်ထၵ်မိုၼ်း ယၼ်ဢိုဝ် လိုယူႁိူၸိုဝ်ယူႁဢုၵ်၊ပင်ၸင်ဢႁၼ်ၸုၼ်ပေႃရိူၼ်း ထၵ်လင်းငၼ်ရျ် ၸၼ်းမိုဝ်လိဝ်ၼ်ႉ လိပိၼ်ႁင်ႈ၊င်၊ပိုင်တိင်း လုၵ်ယိင်းၵိုၼ်လႁ်းလၼ်ယၼ်မ|း။ ။

မင်ၸင်ႁင်းထင်၊င်းလၼ်ယၼ်ၵု|ယ|ၵၼ် မိုင်ယႆးၼႆ ပႁ်းမိုင်ဢၼ်ပိလႁ်းပုၼ်ႁိူၼ်းဢုၵ်ယၼ် တုပ်ထႅးမ|း ႁဝ် ယႆယိၼ်း ပုၼ်ၸၼ်လတ် မ|းဂ|လိုဝ်းၵ|ငၼ် ၸူထႅးမုင်ဝႅး၊ၼ်ႉ ႁိူၼ်းၶု သံသ၊တိၼ်ငိၼ်မိုၼ်း ၸိုၼ်ႉ ႁူ ၊ၵင်ပိၼ်မဝ် လဝ်းလိၼ်းလိင်ၼ် ဝ|။ ။

ဝ႑တီရွင့်လၼ်လုတ်ႈဝုတ်ပုတ်းလိုၵ်ႁိုဝ်း မိုၵ်ပွံႈပွံလိလွင် လွႈႁႅင်ၸွင်း ၶတေီလိင် လိင်းလႆ ဝိုၼ်း ၼိင်ရ်ႉ ယႆးမိုဝ်လိဝ်ၶႆ ပေႃးပွႆး လဝ်ဝႆး ၵၵ်ႉ လႆးပိမ်ုဝ်း လိုၵ်ႁိုဝ်းၶၼ် လၼ်တိုတ်ႉ ၼိုၼ်းမိုၼ်မႃးမတ်ႉ လပ်းမႆ လၵ်းလိလိုင်းယိုသဝ်တွင်း။ ။

လွင်ၶႆႉ မႆဝ႑ပိပိၼ်ရွင့် ၼွႃယႃ႑ၼ်ပိတ် ယၼ်မိုၵ်ပွံႈမိုဝ် လႆးမိုဝ်ယႆးပိမႃးၵ႑ၶိုင်းဝဝ်ႈၼ်းမူရိုၼ်းႆးၶႆၶွင်း — ၸွင်းမျၵ် ပွံးလဝ်ဝႆး ၵၵ်ႉ လႆးပွၵ်မိုဝ်းႁို့ တၵ်းလိသိုဝ်းမဝ်ၵလ႑ၸ႑ၶုပ်ႉပူး ၵူၼွႈ သွင်ယွႆၶေႃ။ ။

သဝ်တပိလဝ်ၼဝ်ပိၼ်ရွင့်ၵႃၼ်ယွင်းယွင်းတၼ်းတၼ်း ၵႃၼ်းၵိၼ်းၵင်လိုၶိုင်းလႆးမႆမေၼ်းၸိုၼ်ၼိုၼ်းတဝ်ပုၵ်းၵွင် ၸွင်း ၶႆႉ သဝ်လိၵ်ႉ ၵေႃး မေသိင်း လတ် တႃးမႆ ယွၼ်းပုတ် သိင်လုတ် မိုဝ်းပိုၼ်ၵႃဝ်ၶိုၼ်းးၶွင့်ပွင်းတဝ်ၵွင်းသွၼ်ပိၼ်ႁိုၼ်း။ ။

သဝ်ဝ႑ၼင်ပိၼ်ရွင့်လိတ်ရွင့်မၼ် ရွင့်လၼ်တ်ႉၸတ်ၵင့် ၸတ်ပိတ်မိုဝ်းလိုၵ်ႁိုဝ်းတေႃႁိုဝ်ဝ်ႉ ပေႃးၶုင်ၶင်ငၼ်း ႁိုၼ်း ႁိုပွင်းၵွင့်ၵေႃႉမေလိလႆ ယင်းၵင်ၵႃၼ်းယူ ၵူၵႃယ်ႉ ၵုၵ်ႈ ၵ႑ႁဝ်းမဝ်ရွတ်းလတ်ႁူႈၶႆလုင်ၶေႃ။ ။

သဝ်ဝ႑ၼဝ်ပိၼ်ရွင့်လင်လိတ်ပိတ်လုၵ်မေးတေႃႉ သေလိ လိုၼ်မႃးၵၵ်ႉ ပိင်းမေသိင်းလတ်တႃးၵႃၼ်လူလႆး ၶွင့်တေႃလုၼ် ၼႆမႆပိၼ်ၶမ်ႁိုၼ်းမေယေးလုၵ်မေးၵႃၼ်လႆးရွင်မၼ်မႆး—ယႆးၶႆႉ ၶုယ်းၵွ်သွၼ်တ႑သူယႃ႑ ပိၼ်ရွင့်တိုၼ်းပေႃ ႁိုၼ်းၵႃၼ် မႆးၼေ႑ႉ မင်းလႆမ႑လ႑။ ။

ၼူႈမၵ်သူးပေႃရွင့်သုတ်းယွင့်။

ၼႃႈၵၢၼ်တႅမ်ႈပႃလင်လိုဝ်းၼႆႉ ၼပ်ႉပိုဝ်မိုဝ်ၵၢၼ်ၶေႃႈ တႅမ်လိၵ်ႈတုၺ်းလႅၵ်ႈတႆး ၵႂ် ၵႂ် လႆၸိၼ်လဝ်ႉလႆတၼ်ၶႄႈ ၵၢဝ် သူးပၼ်မိုၼ် လိူဝ်ႈႁိုၼ်းသမီးမၢင်ႁိုတ်းမၵ်ပၼ် ၵၢၼ်ဝႃႈမီး ၶမ်းလုင်ယၢင်ႈမီးၶမ်းၼၼ် ၵႂၢင်သႂ်ဝႃႈမီးၶမ်းၼႆႉ ယၢင်ႈမီး ၶမ်းလုင် ၵႂၢင်သႂ်ဝႃႈမၵ်ၼ်လႂ်ၵၢၼ်ႁဝ်းပိၼ်ၶေႃႈႁိုၼ်း ယၢင်ႈပီမီးၶမ်း ၵႂၢင်သႂ်ဝႃႈမၵ်ပၼ်လႂ်ၵၢၼ်ႁဝ်းႁိုၵ်းၶေႃႈႁႃင် သဵမ်ႈ လၵ်ႉလိုဝ်ႈၼႆႉ ၵႂ် ၵႂ် လႆၸိၼ်းၼၼ်ႇၶႄႈမၢလဵၼ် လင်လႆ တိူဝ် ၼႃႈမၵ်သူႈၵၢၼ် သီႁႃပၵ်ၼႆႉ ၶေႃ ၵုၺ်းႁၼ်ႈမၵ်သူး ၼႆႉ ဝႆႉ ၶႄလူးၵၼ် ၼပ်ႉပိုဝ်ၵုဝ်ပပ်ႉမၼ်းၶႄႈ ၵႃႈၵၢတ်ႇၶဵဝ်ႁိုင်း ၶေႃးထိုင်

သိင်းတႆးလႆး သိင်းပၼ်မိူဝ်ႈသႂ် လႂ်ႁႂ်တိူဝ်ထိုင်မိူၼ်းတေႃ ပီၼႂ်ႈႁဝ်းမၢဝ်တၢင်းလႆၵ်လႆၵၢဝ် ယႃပိူဝ်ႈမုင်မိူင်းပၼ်းၵီလႅပ်ပၼ် ႁိုင်းၶေႃႈ ၸူတ်းသိၵ်ႈသႆၵႂ်းလုယ်ၶႄႁႃ။ ။

(မီးလွႆမိုဝ်ဝ်းပွႆး)

(ယိင်း) ဝႃႈတီပီၵိုဝ်မိုဝ်း ၵၢၼ်တၵ်းယၼ်ၵင်းၵၼ်လွႆးမိုဝ်း
ႁိုဝ်သိုဝ်းၶတ်ႉ ယႂ်ၶေႃႈမွင်တေႃၸိၼ်းမီ မိုဝ်ၵၢၼ်ပွႆး
တေႃပျႃႈ လုၼ်းၼုၼ်သိုဝ်း မိုဝ်ယႂ်းမိုၼ်း ၺႃၵ်မိုၼ်း ၼႆႉ ႁုၺ်း
ယၢင်ႈႁုဝ်းဝႃႈပႃးၵၢၼ်မိုၼ်ယိုင်မိုင်းယႂ်— မီးမိုဝ်ယႂ်းမိုၼ်းၼႆႉ
ႁုၺ်း ယၢင်ႈႁုဝ်းၼွင်သူၼၼ်သိုင်းမိုဝ် ယႂ်ၵ်ပီမိုဝ်းၼိုင်တင်းမိုဝ်ႁိုဝ်း
ႁၵ်ႉ ၶင်းပီထိုင်မိုင်မိုင်းပိုင်တိုဝ်းလၼ်ၵၼ်လွႆး။ ။

ပီၵိုဝ်မိုဝ်လိဝ်ၶေႃႉ တေႃႉ ပႆမႃးလႃးၵၼ်ႁႃၼ်မျေႃတေႃ
ထုပ်းႁုပ်ႉ ယႂ်းႁု လၵ်းႁၵ်ႉ လဝ်းမင်မၼ်တိၼ်းပႆး —ယင်းတိၵ်ႉ

လွႆးလွၵ်ႈရုမ်းလွင်သုပ်းလွင်ၼႂ်းတၵ်ႉၵုပ်တေႃၶပ်ႉၵႆႈဢျေႃပေႃး သႆႉတေႃလ်မိုၼ်းယၼ်ႉၶၼ်ၶၼ်။ ။

ပေႃးဢၼ်ပွႆးဝႆ;လႆးၼုၼ်မႂ်းမိုဝ်ႉမိၺုၼ်းၵျိုသိုၵ်းလိုၵ်ႉသၵ်းၶႆး ၼႂ်းသိင်ယိင်းၶင်းၶွင်မွ်းသုႉတွၼ်းပၼ် — ဝၼ်းလဝ်ႉၶိုင်ၵုဝ် လိုၵ်ႉၵျိုသိုဝ်း ပိမိုဝ်းလွၵ်ႈယႆး ရု တင်းလုၵ် ၶမ်းလုႉ လဝ်း ႁဝ်လႆး ရုၵ်ႉ မုၼ်လွင်း။ ။

ပိၵိုဝ်ႉရုဝ်းသ်မိုဝ်းမုၼ်သိုဝ်းဢျေႃယေႃးဢ ႁဢၼ် းဢတ် ဢင်းမႃၶင်းရုၵ်ႉ မုၼ်ပိ မိးလွင်ၼႂ်းဘိုဝ်သေႃလေႃသူးတွင်း ယွင်း မိုဝ်ပွႆးလဝ်ဝ်းရုၵ်ႉ လႆးပိၶိုဝ်င်ႈၶင်း ၶွင်ႉၶင်းၶေႃမိုဝ်း ရု လိုဝ်း ပိၶွင်ႉလဝ် ရုဝ်းမႃၶိုင်းဝင် ပွႆးမူၵျိုပေႃးယူ လိသိင်တင်းၵ် တင်း လုင်မႃၼႃ။ ။

ၶေႃၶႆႉ ၶွင်ႉလဝ်ဝိၶ်း မဝ်မဝ်ၼုၼ် ရုၵ်ႉ ၶင်းၵင်ဢင်း လၼ်ယၼ်ယွၵ်ပွႆးမိုဝ်း ၶွင်ႉလဝ်ၶပ် ၵႆႈမုၼ်ယူၵုၼ်ၵုၵ်းၵဝ် ရုဝ်ပႆႉတုၵ်းရိုဝ်း ရိုဝ်းပိမုၼ်ရွင်ႉ ၼင်းရုင်ရိ ၺုၼ်းပုၵ်ႉ မုဝ်းပုၵ်ႉ လိင်း ၵွၼ်သွင်းထူၶိုင်းထုင်မႃၵေႃ။ ။

မီသွ်မိုဝ်ဝ်းပွႆးသုတ်းယဝ်ႉ။

(မိုဝ်းလွ်းလွ်းၼွၼ်မႃ)

(ယိင်း) မိုဝ်ယုၵ်ၶႆႉ ပိၼ်ဝၼ်းၵၼ်ပွႆးဝႆး လႆးၵိုဝ်လိုဝ်လိုၵ် ၶင်းမဝ်း ရုဝ်းတေႃ မိုၼ်းမိုဝ်း ယၼ်ၶေႃလု းလိုဝ်း ပိမုၼ်ရုၵ်ႉ ၶင်းလုၵ်ယိင်းပိုၼ်ရုၼ်းလႆယဝ်- ၵႆႈမ်ယတ်ၶေႃ ၼွပ်ပိုဝ်ၼုယၵ် လတ်ၵွၼ်ၵွၼ် မိးပိၵိုဝ်းမိုဝ် ယွင်းၶႆႉ ၶင်းဢ တေႃလ်တင်းမ်တင်းပူၶိုင်းယုင်မဝ်းၶႆ— ယႆးမိုဝ်သိဝ်ၶႆႉ လႆႉပိ

ၼုၼ်ႁၵ်ႉ ၶဝ်းလုၵ်ယိင်း ပိုၼ်ၵိုဝ်ၶွင်ႉမိူဝ်းယၵ်ႉ ႁဝ်းၶေႃပေႃး ႁႅတ်ႇပိၼ်ႈမႃးၶူၺ်လႃႇတေႃႇထုပ်းႁုပ်ႉ ၼၼ်ႉမိုၼ်း။ ။

ပီၵိုဝ်ပေႉ သိမီၼ်ႈမႃ ၵၼ်ၵၢင်ယၢၼ်ပိုင်လႆႈဝင်ပွႆးၶေႃ ႁုၼ်ၼမ်ၶမ်းၵိုၼ်း- လိုၼ်းမိူဝ်ဝႆးလႆမိူဝ်းတီသိုင်းတေႃႉ ၶဝ်းမႃၵႆ ထင်သင်မျင်ထွႆႇလွႆႇ ဝုၼ်ႉတုလ်း ၶႆႉ ၵုလ်းတၼ်မိုၼ်ၽမုတ်ႈၼုႆႇ ပႃးၽုၼ်မႃယၢဝ်။ ။

ထင်ငႃမီလွႆႈလိုင်ပိုင် မိုင်းလိုင်ပိၼ်ၼမ်ႈပိၼ်ၼမ်း ယႆႉလိုမ်း သွင်တႃပူႆႇၶုင်းမဝ်းႁုဝ်းႁိုင်တၵ်းသိုဝ်း ဝႆးၵၼ်ၶင်းယၼ် လႆးမိူဝ်းယၵ်ႉလွႆႈသုၵ်ႉ တၼ်သၼ်သိၼ်းသုၼ်— ၽုၼ်ႁုဝ်မႃး ၶႃတႃၶွင်ႉၽွင်းၶႆႉ သင်ၵႆႉ တုင်း ၶိုင်ဝၼ်း ၶိုင်ပုင်းၶေႃၶင်း ထင်ႁိုဝ်ပေႃး။ ။

ၶင်းထင်မင်ၽင်မဝ်ၼၼ်ၶေႃပေႃးၶွင်ႉသူႁွတ် ႁိုၼ်း ႁူတ်ယေႃးယၵ်ႉပိၼ် လွင်တင်းမႆႈမိူင်း လႆၵိၼ်မဝ် ၵဝ်ႁ ၵိၼ်ၶုမ်ႉ ပၼ်လွၼ်းလွတ်ႇႁုင်မႃး= ၵေႃးပိၼုၼ်ႁၵ်ႉ ၶင်းလုၵ်ယိင်းပိုၼ် မိုင်းၶႆႉ ၵိုဝ် ၵႆႉ ပွႆႇမဝ် သင်ၶွင်ႉ ၵေႃး မေႃး သိင်း ထဝ် တႆးသူ ယၵ်ႉၼွႆ။ ။

မိုဝ်း ႆးလႆႈၼွၼ်မႃသုတ်ယၵ်ႉ။

လႆးမုင်မိုင်း-တိုဝ်ႆ

သိင်းတႆး လႆးယိင်းပၼ်မ့် မႆၶိုင်

ၵုၼ်မႃးမႃယၵ်ႉ

ပေႃးၼႆးလီၵၼ်ၽွင်ႉမႃႁုဝ်း လႆးမုင်မိုင်းၵႃႇလွႆႈၵႆႇလီပေႃႉ ထိုင်မႃး

ပေႃႉပွၼ်ၶိုင်[၁၀၀၀]ပပ်ႉၵေႃ။

ပိုၼ်ၶဝ်ၽေဝ်လိုဝ်း

ပီၼွင်ႉ ၵဝ်းၶဝ် တင်းလႄႈ ၵႂ်လံ ၵၢမ်ဝႃႉ ထပ်ႉ မုင်မွင်းပပ်ႉ ၶၼ်တၢၼ်းတေႃၵႂၢၼ်ထိုင်လွင်ႈမၢႆးပုလင်—

၁။	ၶူႈႁွၼ်းၶၼ်းႁူၵေႃးလူၵၢမ်ၵႃ	မႆႇသွင်
၂။	သိင်းတႃးလႃးယိင်းပၼ်ၶွၼ်	မႆႇၶိုင်
၃။	လႃးပၼ်လွၼ်ဝၼ်ၶွၼ်	မႆႇၶိုင်

တၢၼ်းတေႃသိုပ်ၵႂၢၼ်လွင်ႈမၢႆးပုလင်ၵႃးလိဝ်ယူတ်ႉ။

ပီတၢၼ်တ်ၽႃတႃးလိၵ်တုၺ်၊လိၵ်သွၼ်ၶႄ လိၼ်မေႃၶူႈ ႁူပိုင်ပိုင်ၶႃလႄမျိဝ်းလိူၵ်ႉသိၵၢမ်ၸုလွပ်ထမ်မၢႆးတီ—

ၸွင်းသိ (ၸွင်းတႃး)
တိုၵ်မြိၶၼ်းဝုၼ်မိၶၼ်းႁြိမ်း
ၵၢႆးၽႃႁူင်ၽြုးလုင်
မၶၼ်းတလေး ပွတ်းလၶၼ်း
ၶၸ်ႉလႃယူၵေႃ။

ပုံနှိပ်သူ— ဦးနီ, (၀၂၀၀၈) မြဲ၊ ပညာဗလ, ပုံနှိပ်တိုက်၊
ပွဲစားတန်း-မန္တလေး။
ထုတ်ဝေသူ— ဦးနီ, (၀၄၈၇) မြဲ၊ ပညာဗလ, စာပေ၊
ပွဲစားတန်း-မန္တလေး။